

Corporate Governance



En lærebok om eierstyring. Hvilken selskapsform bør velges, hvem bør sitte i styre, hvordan beskytte virksomhetens immaterielle rettighetene og hvilket kjedesamarbeid er best?

Corporate Governance er ikke bare viktig, men avgjør også virksomhetens fremtid!

Innhold

Innhold	2
Brukervilkår (terms of use)	7
Corporate Governance	8
Verdipyramide	8
Corporate Governance modell for aksjeselskaper.....	9
Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse.....	10
Når bør man starte et selskap?	11
Lønnstaker eller næringsdrivende?	11
Frilanser.....	12
Valg av selskapsform	13
Enkeltpersonforetak (Enkeltmannsforetak).....	15
Krav til enkeltpersonforetak (enkeltmannsforetak)	16
Anbefalinger	16
Krav til forsikringer for deg som skal starte enkeltmannsforetak.....	17
Ansvarlig selskap	18
Krav til ansvarlige selskaper (ANS/DA)	19
Anbefalinger	20
Samvirkeselskap/andelslag (BA)	20
Krav til samvirkeselskap/andelslag (BA).....	20
Anbefalinger	21
Aksjeselskap (AS)	21
Økonomisk risiko og ansvar	21
Organisering av aksjeselskaper	22
Eiere og ansatte	23
Lønn og skattemessig behandling	23
Krav til aksjeselskap	24
Anbefalinger	24
Allmenn aksjeselskap	25
Selskapsetableringen	26
Når må jeg registrere selskapet?	26
Registrering av foretak i Enhetsregisteret og Foretaksregisteret	27
Enhetsregisteret.....	27
Foretaksregisteret.....	28
Hvilke foretak må registreres i foretaksregisteret?	28
Fordeler med å registrere virksomheten frivillig i Foretaksregisteret	29
Hvordan registrere foretaket i Enhetsregisteret og Foretaksregisteret?	29
Når må foretaket registreres og hvilke opplysninger må oppgis?	29
Hvem kan hjelpe meg?	30
Kan jeg unnlate å registrere et selskap?	30
Hva er en firmaattest?	31
Registrering av aksjeselskaper	32
Hvem kan tegne aksjer?	33
Stiftelsesdokumentet	33
Vedtektene	34
Øvrige krav til stiftelsesdokumentet	35
Åpningsbalanse	36
Undertegningen av stiftelsesdokumentet	37

Betaling av aksjeinnskudd.....	37
Aksjeinnskudd med andre eiendeler enn penger	38
Stiftelsesutgifter som skal dekkes av selskapet.....	40
Aksjonærvtale.....	40
Aksjeeierbok, melding om eierskifte og pantsettelse av aksjer	42
Huskeliste for selskapsetablering.....	43
Firmanavn	45
Hva er et firmanavn?	45
Hvordan registrere firmanavn ?	46
Hva skal søknaden inneholde ?	46
Hvilket firmanavn kan jeg velge?	47
Enkeltmannsforetak	47
Ansvarlig selskap	48
Hva består rettsvernet av firmanavnet i?	48
Generalforsamling	49
Hvor ofte avholdes en generalforsamling?	50
Hvordan innkalle til ordinær generalforsamling?	50
Hvor og hvordan avholde en generalforsamling?	51
Hvilke saker behandles på generalforsamlingen?	51
Aksjeeiernes rett til å få saker behandlet på generalforsamlingen	52
Hvem leder generalforsamlingen?	52
Hvem har rett til å møte på generalforsamlingen?	52
Hvilke stemmereglene gjelder på generalforsamlingen?	53
Inhabilitet.....	54
Protokoll.....	54
Forenklet generalforsamlingsbehandling	55
Bedriftsforsamling.....	56
Kompetanse	57
Sammensetning og valg	57
Styre	58
Hvilke selskapsformer trenger et styre?	58
Hvilke lover regulerer styrets ansvar, oppgaver og arbeid?	58
Hvem velger styret?	58
Hvor lenge velges styremedlemmene for?.....	59
Krav til styremedlemmene	59
Hvor mange styremedlemmer trenger jeg?.....	59
Organiseringen av styret	61
Styreformann.....	61
Styremedlemmer	62
Sekretær:.....	62
Kasserer:	62
Hvem bør sitte i styret?.....	62
Hva koster styremedlemmene?.....	65
Kilder til nye styremedlemmer:	66
Introduksjon av styremedlemmene	66
Styrets oppgaver og ansvar	67
Styrets ansvar:	68
Styreformannen	71
Styreinstruks.....	72
Styrearbeidet.....	73

Før styremøtet:	73
I styremøtet:	73
Etter styremøtet:.....	74
Styremøte ("best praksis")	75
Møtefrekvens: Hvor ofte bør virksomheten avholde et styremøte?	75
Agenda: Hva skal tas opp på styremøte og hvordan skal agendaen utformes?.....	75
Innkalling til styremøte	76
Hvilke saker må behandles i styremøte og hvem har ansvaret for at de blir behandlet?	77
Hvem skal lede styremøte?	77
Kan daglig leder delta i styremøte?	77
Når kan styret treffe beslutning?.....	77
Styreprotokoll	78
Inhabilitet	79
Misbruk av posisjon i selskapet.....	80
Huskeliste for et styre	80
Daglig leder.....	81
Trenger alle selskaper en daglig leder?	83
Hvem ansetter daglig leder?.....	83
Daglig leder rapporterer direkte til styret	83
Hvilke plikter har daglig leder etter loven?	83
Plikter og rettigheter ovenfor styret.....	85
Representasjon utad	85
Stillingsinstruks for daglig leder.....	85
Eierstyring	89
Aksjer og aksjemarkedet	89
Noterte aksjer	90
Unoterte aksjer	91
De viktigste forskjellene	92
Aksjonærsammensetningen.....	93
Strategiske investorer eller spekulanter	94
Antall aksjonærer	95
Aksjekapital og aksjefordeling	95
Hvor stor eierandel gir en aksje?	96
Hvorfor kjøpe/eie en aksje?	96
De magiske prosentsatsene	97
Vedtekter	97
Aksjeklasser: A – og B – aksjer	98
Aksjonæravtale	99
Vekst og eierstyring strategier	99
Konsern - morselskap og datterselskaper	100
Definisjon av konsern:	101
Når oppstår et konsernforhold?	102
Når opphører et konsernforhold?	102
Lovgivning	102
Kjedesamarbeid.....	103
Filialforetak (egne kjeder/utsalgssteder)	104
Shop-in-shop	105
Showroom.....	105
Franchise.....	106

Historisk utvikling.....	106
En dominerende salgs- og omsetningskanal	107
Franchisekonsept og rollefordeling.....	107
Franchisegiveren	108
Franchisetakeren - fordeler/ulemper	111
Master franchisetaker.....	113
Franchiseavtale.....	113
Franchisepakke.....	113
Franchisekonsept	114
Inntektsmodellen	114
Hvordan lykkes med franchise?	115
Sjekkliste for potensielle franchisegivere.....	117
Medlemskjede (frivillig kjede).....	119
Immaterielle rettigheter	119
Viktige strategiske ressurser.....	120
Hvordan beskytte de immaterielle rettighetene?.....	121
Hvem oppnå beskyttelse av en idé?	121
Sentrale definisjoner	121
Immaterielle rettigheter	121
Opphavsrett	122
Opphavsperson.....	122
Patentbare oppfinnelser	122
Hvordan kapitalisere på denne strategiske ressursen?	122
Patent	122
To mulige strategier.....	123
Patent krav.....	124
Hvorfor søke om patent?	124
Hvordan søke om patent?	125
Prioritetsdato	126
Internasjonale ordninger for videreføring	127
EPO	127
PCT.....	127
Design- og mønsterbeskyttelse	128
Varemerkebeskyttelse.....	130
Hvordan registrere varemerke?	131
Søknadsskjema	131
Opphavsrett	132
Arbeidstageroppfinnelser	132
Domene - virksomhetens identitet på Internett.....	133
Kartlegging av kjent teknikk	134
Fordeler ved å kartlegge kjent teknikk:.....	136
Ulemper ved å kartlegge kjent teknikk:	137
Patentkrenkelser.....	137
Hva gjør man?	138
Rettsprosesser	138
Alternative løsningsmetoder	138
Bruk, salg og lisensiering av IP-rettigheter.....	141
Skap økt verdi fra dine patentrettigheter.....	141
Lisensiering	142
Patentrettigheter i kjøp/salg av selskaper	143

Verdsettelse av patenter og patentporteføljer	143
Historisk R&D kost.....	144
Gjenanskaffelseskostnad	144
Inntektsmetoden (discounted revenue stream)	145
Markedsverdi	146
Inkrementell verdi.....	146
Andre momenter	147
Oppfølgingssøknader av patenter	148

Brukervilkår (terms of use)

Dette er en e-bok versjon av artikkelserier hentet fra:

<http://kunnskapssenteret.com/>

E-boken er lastet ned for personlig bruk. Det er ikke lov til å kopiere innholdet eller spre det til andre uten skriftlig samtykke på forhånd. Andre kan laste ned sin egen e-bok ved å bestille den her:

<http://kunnskapssenteret.com/ebooks/>

Ønsker du å bruke artikkelserien som en del av et undervisningsopplegg kan du inngå en klasse- eller partneravtale som gir deg muligheten til å distribuere kopier til alle dine elever og kursdeltakere. Nærmere informasjon finner du her:

<http://kunnskapssenteret.com/abonnement/>



Kort om Kjetil Sander (f.1968)

Etter at Kjetil ble uteksaminert fra NMH/BI i 1996 jobbet han først som markeds- og systemsjef i NorgesGruppen Servering ASA, før han kastet seg på ".com-bølgen" og ble "grunder" og "forretningsutvikler".

Siden slutten av 1990-tallet har han vært involvert i mer enn 10 selskaps-etableringer og enda flere spin-off og konsepter. Selv om hovedvekten har vært IT relaterte selskaper og konsepter, har han også vært med på å etablere alt fra barer og klesforretning til konsulent-, telemarketing-, eiendoms- og reiselivsselskap. Noe som har gjort han til en ressursperson innen forretningsutvikling og –drift generelt.

På fritiden har han også bygd opp Kunnskapssenteret.com siden 2001, hvor han har fungert som ansvarlig redaktør og skrevet de drøye 2100 artiklene på høtskole- og universitetsnivå som ligger her (per nov. 2015).

I tillegg driver han flere egenutviklede portaler og nettavis, ved siden av å jobbe som daglig leder for webbyrået og hostingsselskapet OnNet AS i Oslo. Samtidig som han har styreverv i flere norske og utenlandske selskaper.

Nettsider: <http://kunnskapssenteret.com>

Facebook: <http://facebook.com/kunnskapssenteret.com/>

E-post: redaksjonen@kunnskapssenteret.com

Corporate Governance

Corporate Governance er:

”Prinsipper for hvordan selskaper bør ledes, organiseres og administreres, og hvilke interesser organiseringen skal tilgodese”.

Corporate Governance utgjør det øverste styringsnivået i virksomhetens styringspyramide. Nemlig **eierstyringen**, også kalt **selskapsledelsen**.

Gjennom konfigurasjonen og utøvelsen av virksomhetens Corporate Governance prøver eierne å sikre sitt behov for styring og kontroll av virksomhetens kurs, måloppnåelse, verdiskapningen og verdiforvaltningen.

Sentrale temaer innen prinsippene er vekting av eierinteresser (*shareholder values*) opp mot andre interessenter som ansatte, kreditorer, lokalsamfunnet (*stakeholder values*).

Videre står maktfordelingen mellom deltakerne i selskapet sentralt når virksomhetens Corporate Governance modell skal tegnes opp. En maktfordeling som i Norge er regulert gjennom lovgivningen.

Verdipyramide

Start med å sett opp en **verdipyramide** som viser hvem virksomheten skal skape verdier for og som prioriterer disse verdiene i forhold til hverandre. Dette gjør det enklere å sette opp en **Corporate Governance modell** for virksomheten.